

## beantwoording schriftelijke vragen

titel/onderwerp	Handhaving
portefeuillehouder	Frans Buijserd
opgesteld door	Bart Buijks
kenmerk/datum	G09.001118 / 27 oktober 2009
vragen	Progressief Nieuwoop heeft – per e-mail van 8 oktober 2009 – vragen gesteld over de wijze, waarop in Nieuwoop wordt gehandhaafd.

- 1 *Wat is precies de formele procedure qua legitimatie en bevoegdheden voor handhavers om een particulier terrein te betreden en te onderzoeken ?*

*Antwoord:*

### Legitimatiebewijs

De wet stelt voor toezichthouders een legitimatiebewijs verplicht ( artikel 5.12 Algemene wet bestuursrecht, hierna ook Awb ).

Alle aangewezen toezichthouders beschikken over een legitimatiebewijs voor hun functie. Vanwege de keuze voor het concept van integraal toezicht en handhaven omvat de aanwijzing alle daarvoor relevante regelingen.

Alle toezichthouders dragen het legitimatiebewijs altijd bij zich.

### Tonen van het legitimatiebewijs

De Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat een legitimatiebewijs desgevraagd direct moet worden getoond ( artikel 5.12, lid 2 ). In het Meerjarenbeleidsplan staat daarover dat het legitimatiebewijs altijd ongevraagd wordt getoond.

In de praktijk laten toezichthouders het legitimatiebewijs alleen op verzoek zien. Voor zover de toezichthouders niet al bekend zijn, worden zij vooral ook herkend door hun dienstkleiding en de dienstauto. Het komt daarom bijna nooit voor dat uitdrukkelijk om het legitimatiebewijs verzocht wordt.

### Bevoegdheden toezichthouders

Toezichthouders hebben van rechtswege een aantal bevoegdheden:

- betreden van alle plaatsen, met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoners ( artikel 5.15 Awb );
- inlichtingen vorderen ( artikel 5.16 Awb );
- inzage vorderen van identiteitsbewijzen, zakelijke gegevens en bescheiden ( artikel 5.17 en 5,16a Awb );
- onderzoek, opnemning en monsterneming ( artikel 5.18 Awb ) en
- onderzoek vervoermiddelen, lading en vrachtdocumenten ( artikel 5.19 Awb ).

Uiteraard mag een toezichthouder zijn bevoegdheden uitsluitend gebruiken, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak nodig is.

Iedereen is verplicht om een toezichthouder binnen een door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen bij zijn controlerende functie (artikel 5.20 Awb). Deze medewerkingsplicht kan strafrechtelijk worden gehandhaafd ( artikel 184 Wetboek van Strafrecht ).

#### Betreden van alle plaatsen

Voor zover hier nog van belang strekt deze bevoegdheid ertoe dat een toezichthouder terreinen en gebouwen ( die niet tevens woning zijn ) mag betreden, ook zonder toestemming van de rechthebbende. Binnentreden van een woning tegen de wil van de bewoner kan - op basis van de Algemene wet op het binnentreden - alleen met een daartoe strekkende last van de burgemeester. Dit doorgaans in het kader van de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Een toezichthouder Bouw- en Woningtoezicht heeft overigens ook een directe zelfstandige wettelijke bevoegdheid - in het kader van de bestuursrechtelijke handhaving van de Woningwet - woningen zonder toestemming van de bewoner of een last van de burgemeester binnen te treden ( artikel 100, a Woningwet ). Zonodig kan de toegang dan met behulp van de sterke arm worden verschaft.

#### Toezicht in de Nieuwkoopse praktijk

Controles mogen zowel aangekondigd en onaangekondigd plaatsvinden; niet alleen wettelijk, maar ook beleidsmatig. In de praktijk komen beide vormen voor. Een groot deel van de constateringen vindt spontaan plaats, tijdens dagelijkse werkzaamheden in het veld. Behalve dat waarneming vanaf de openbare ruimte in het algemeen niet toereikend is voor een volledig beeld van de situatie, is het voor het adequaat uitvoeren van hun taak nodig terreinen, gebouwen en/of woningen te betreden. Een toezichthouder probeert doorgaans in gesprek te komen met personen ter plaatse, ook voor het inwinnen en verzamelen van nadere informatie. Daartoe gaat een toezichthouder bij spontane en andere onaangekondigde controles in eerste instantie altijd op zoek naar eventuele aanwezige personen, om zich voor te stellen en het doel van de controle te vertellen. Het komt daarbij uiteraard voor dat een rechthebbende een toezichthouder de toegang tot terreinen en gebouwen ontzegt en vordert het perceel te verlaten. Hoewel daartoe geen rechtsplicht bestaat, verlaat een toezichthouder op dat moment dan gewoonlijk de locatie, om zich later opnieuw te melden, al dan niet met collegiale bijstand.

Woningen zijn door een toezichthouder sedert 1 januari 2007 nog nimmer zonder toestemming van de rechthebbende betreden. Van recent door de burgemeester voor het eerst afgegeven binnentredingslasten hoefde geen gebruik gemaakt te worden, omdat de bewoners van de desbetreffende panden toestemming verleenden voor binnentreding.

- 2 *Wat zijn de rechten van de burger, die door een handhaver wordt bezocht, resp. wordt de burger door de handhaver daarop gewezen ? Zo nee, waarom niet ?*

*Antwoord:*

Iedereen is verplicht om een toezichthouder binnen een door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen bij zijn controlerende functie (artikel 5.20 Awb).

Deze medewerkingsplicht kan strafrechtelijk worden gehandhaafd ( artikel 184 Wetboek van Strafrecht ).

Opgemerkt wordt dat toezicht onderscheiden moet worden van opsporing. Van opsporing is sprake bij onderzoek naar een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. Opsporing geschiedt door algemene opsporingsambtenaren ( politie-beambten ) en bijzonder opsporingsambtenaren ( BOA ), en beschikken daarvoor over eigen wettelijke bevoegdheden. Bij de opsporing van strafbare feiten moet de opsporingsambtenaar een verdachte voorafgaand aan het verhoren meedelen niet tot antwoorden verplicht te zijn ( artikel 29 Wetboek van Strafvordering, de zogenaamde cautie ). Bij toezicht geldt dat niet.

- 3 *Worden de handhavers geïnstrueerd om die bevoegdheden en hun rechten eerst duidelijk te maken voordat zij hun taak gaan uitoefenen ? Zo ja, hoe, zo nee, waarom niet ?*

*Antwoord:*

Verwezen wordt naar de antwoorden op de vragen 1 en 2. Voor de toezichthouders geldt niet de instructie, dat zij vooraf steeds mededeling moeten doen van hun bevoegdheden. Wanneer daar in het veld, op locatie aanleiding toe blijkt, dan informeert een toezichthouder betrokkene uiteraard meer specifiek over zijn bevoegdheden.

- 4 *Op welke wijze kan worden voorkomen, dat burgers zich overvallen en onwillevend behandeld voelen ?*

*Antwoord:*

Onder verwijzing naar ons antwoord op vraag 1 herhalen wij op deze plaats dat een toezichthouder zich bij een controle op locatie altijd eerst probeert te melden bij enig persoon ter plaatse. Dat kan leiden tot conflictueuze situaties, zeker wanneer sprake blijkt te zijn van een overtreding. Vaststellen van illegale situaties is inherent aan de opdracht van toezicht.

Conform het Meerjarenbeleidsplan is de strategie de naleving van regels te bevorderen door voorlichting, informatie en het maken van afspraken over opheffing van de overtreding. Dat kan en lukt ( lang ) niet altijd in elke situatie en onder alle omstandigheden. Soms is een overtreding dermate evident dat er repressief gehandhaafd moet worden. Zo kan het bij constatering van illegale bouw – zonder of in afwijking van een bouwvergunning – praktisch bijna niet anders dan onmiddellijk een bouwstop op te leggen.

Niet zelden gaat dat gepaard met onbegrip, emoties en irritaties. Toezichthouders zijn in staat met deze situaties om te gaan. Toch kan dat niet in alle gevallen frustratie voorkomen. Een onbehaaglijk gevoel van overvallen te zijn en van een onwillevende behandeling is in zoverre inherent aan toezicht, helaas, maar niet absoluut te vermijden.

Dit laat uiteraard onverlet dat wij ons beraden over mogelijkheden daar nog meer dan nu het geval is in te sturen, door daar in onze voorlichting en informatie nog eens extra aandacht aan te besteden of in de verdere ontwikkeling van de vaardigheden van de toezichthouders.

- 5 *Wordt er een verslag gemaakt van het bezoek en wordt dit verslag de betreffende burger ter hand gesteld binnen een redelijke termijn van 3 weken ? Zo nee, waarom niet ?*

*Antwoord:*

Van inspecties wordt alleen een rapport opgesteld, indien de bevindingen noodzaken tot – voorgenomen – handhaving. In die gevallen wordt soms een afzonderlijk inspectierapport opgesteld, maar meestal worden de constatering gerapporteerd in de vervolgbrief.

Bij het opleggen van een bouwstop gebeurt dat inmiddels als regel uiterlijk binnen 3 werkdagen. In andere situaties is daar meer tijd mee gemoeid. In de meeste gevallen moet nog nader onderzoek worden gedaan naar overige relevante feiten en de rechtspositie, om de eventuele vervolgactie te kunnen bepalen: ( in hoofdzaak ) legaliseren, handhaven, gedogen of sluiting van het desbetreffende dossier. Verder spelen ook factoren als het aantal controles, het aantal overtredingen, de ernst van de overtreding, urgentie, prioriteit en belangen van derden daarbij een rol.

Deze praktijk bestaat, omdat het huidige automatiseringspakket voor Toezicht en Handhaving onvoldoende adequate faciliteiten bevat. Binnen enkele maanden zal het nieuwe pakket operationeel worden, naar het zich nu laat aanzien per 1 februari 2010. De testversie draait per 2 oktober jongstleden.

Onderdeel daarvan vormt de introductie van het systeem van mobiel handhaven. De testperiode daarvan start begin november van dit jaar. Bij die techniek wordt gebruik gemaakt van digitale checklisten en – in ruimere mate dan thans nog het geval is – van gestandaardiseerde documenten, waaronder ook inspectierapporten ( onder andere voor Bouw- en Woningtoezicht, het Gebruiksbesluit en de Drank- en Horecawet ). Met deze nieuwe programma's wordt het mogelijk bepaalde documenten automatisch te genereren, waardoor ook de opvolging en de voortgang verder zullen verbeteren.

 Het college van B&W  
de gemeentesecretaris

mr. G.G.G. Slooters

 de burgemeester

F. Buijserd